

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa Z. K.

przeciwko P. SA w G.

o odprawę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 grudnia 2014 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B.

z dnia 21 listopada 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 921,20 zł (dziewięćset dwadzieścia jeden i 20/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 21 listopada 2013 r. oddalił apelację skarżącego (pозwanego) od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 8 marca 2013 r., którym zasądzono na rzecz powoda Z. K. 12.683 zł tytułem odprawy na podstawie ustawy z 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wskazał na podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., tj. „W sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), a mianowicie czy wskazanie w wypowiedzeniu

umowy o pracę przyczyny, która nie może być podstawą rozwiązania stosunku pracy nie może skutkować pozbawieniem pracownika prawa do odprawy pieniężnej, nawet gdy pracownik nie wniesie odwołania od takiego wypowiedzenia (art. 264 § 1 k.p.)”. „Istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), a mianowicie czy przejście pracownika na emeryturę stanowi przyczynę nie dotyczącą pracownika w rozumieniu przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników”. „Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4), gdyż zdaniem skarżącego słuszny jest pogląd zaprezentowany przez sędziego Sądu Okręgowego w Toruniu Rafała Krawczyka (vide: artykuł prasowy opublikowany na łamach Dziennika Gazeta Prawna, 10 maja 2012 r., nr 90 (3228), zgodnie z którym niedochowanie przez pracownika terminu, o którym mowa w powołanym przepisie art. 264 § 1 k.p., do zaskarżenia czynności prawnej pracodawcy skutkującej rozwiązaniem umowy o pracę, zawsze będzie skutkowało także brakiem prawa do odprawy pieniężnej, bez względu na to czy wypowiedzenie było w rzeczywistości zgodne z prawem lub uzasadnione”.

Powód wniósł o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Wniosek jedynie hasłowo odwołuje się do istotnego zagadnienia prawnego, gdyż sformułowana kwestia nie wykracza poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa. Mylnie koncentruje się na terminie do odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę z art. 264 k.p., gdyż jego niedotrzymanie wywołuje skutki materialne (oddalenie powództwa) tylko w odniesieniu do roszczeń kontestujących samo wypowiedzenie umowy o pracę, czyli jego zasadność i zgodność z prawem, przykładowo określonych w art. 45 k.p. lub w art. 50 k.p. Czym innym jest roszczenie o odprawę pieniężną na podstawie ustawy z 13 marca 2003 r., gdyż wówczas chodzi o termin przedawnienia roszczenia z art. 291 k.p. (trzyletni) i nie ma znaczenia termin do odwołania od wypowiedzenia z art. 264 k.p. Pracownik może wystąpić o odprawę nawet wtedy, gdy wcześniej nie odwołał się od wypowiedzenia umowy o pracę. Niewłaściwie skarżący odczytuje orzecznictwo

Sądu Najwyższego (sprawy powołane o sygn.: I PKN 693/00, III PK 74/10 i II (nie III) PK 21/11), gdyż wcale nie powiedziano w nim, że po terminie z art. 264 k.p. wykluczone jest dochodzenie odprawy pieniężnej na podstawie ustawy z 13 marca 2003 r. W orzecznictwie kwestia terminu z art. 264 k.p. jako warunku innych roszczeń rozważana jest szerzej (por. sprawy o sygn.: III PK 31/12, II PK 265/11, II PK 112/10, II PK 164/08). W ocenie wniosku w tej sprawie wystarczy stwierdzić, iż trafnie oceniły Sądy, że roszczenie o odprawę ma inną podstawę prawną. Inne fakty mają znaczenie, a więc nie tylko przyczyna podana w wypowiedzeniu umowy o pracę. Nie trzeba szerzej uzasadniać, że roszczenia z art. 45 k.p. nie wykluczają roszczenia o odprawę pieniężną. Podana w wypowiedzeniu umowy przyczyna nie wiąże sądu, który w sprawie o odprawę samodzielnie ustala stan faktyczny. Oddalenie odwołania od wypowiedzenia ze względu na termin z art. 264 k.p. nie oznacza, że sąd pracy w zakresie ustaleń faktycznych związany jest przyczyną podaną w wypowiedzeniu. Rzeczywista przyczyna może być inna niż podana w wypowiedzeniu umowy o pracę, nie wszystkie przyczyny wypowiedzenia pracodawca też musi ujawnić. Sformułowane we wniosku zagadnienie nie ma więc rangi istotnego zagadnienia prawnego, które ma na uwadze przepis art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Druga podstawa przedsądu, czyli z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie spełnia się z tej przyczyny, że nie jest wystarczającym wskazaniem na rozbieżne orzecznictwo w sprawach o sygn. II PK 51/11 i II PK 119/07, albowiem ta podstawa przedsądu musi być aktualna w sprawie objętej skargą. Tymczasem podstawa rozstrzygnięcia w zaskarżonym wyroku nie pozostaje w związku z dostrzeżonym problemem wykładni (sprzeczności orzecznictwa), czyli kwestią czy przejście na emeryturę stanowi przyczynę niedotyczącą pracownika. Sąd w zaskarżonym wyroku nie zasądził odprawy pieniężnej, dlatego że w wypowiedzeniu umowy o pracę podano za przyczynę rozwiązania umowy o pracę przejście pracownika na emeryturę, lecz dlatego, że wyłączną przyczyną rozwiązania stosunku pracy były zmiany organizacyjne polegające na zatrudnieniu w miejsce etatowego radcy prawnego (powoda) spółki cywilnej. Podstawa przedsądu rozmija się zatem z podstawą rozstrzygnięcia. Innymi słowy podstawą faktyczną i prawną zasądzonej odprawy nie było prawo powoda do emerytury.

Skarga kasacyjna nie jest też oczywiście uzasadniona, gdyż skarżący we wniosku odwołuje się do argumentacji (wyżej *in extenso*), która koncertuje się na przepisie art. 264 § 1 k.p. i niezasadnie trzyma się twierdzenia, że niedochowanie terminu z tego przepisu stanowi prawną przeszkodę do dochodzenia odprawy pieniężnej. Negatywną ocenę takiego nieuprawnionego zapatrywania przedstawiono wyżej, dlatego nie ma podstaw do stwierdzenia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 5, § 11 ust. 1 pkt 2 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

r.g.